

LO CATALANISTA

DIARI NO POLÍTICH

NÚM. 17

BARCELONA.—DILLUNS 1.er DE NOVEMBRE DE 1880.

PAG 125

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Llibreria de Teixidó y Parera, carrer del Pi, 6.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA.—La Festa de Tots Sants.—QUARANTA HORAS.—Iglesia parroquial de Nostra Senyora de Betlén.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció per aquesta tarde, lo drama en 7 actes, D. Juan Tenorio.—Entrada 4 rals.—A las 3.

Nit 4.ª d' abono, par.—Tercera representació de D. Juan Tenorio, dirigit per son autor l' eminent don Joseph Zorrilla.—Entrada una peseta.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 10.ª d' abono, par, Per la tarde, á las 3, entrada 2 rals, D. Juan Tenorio.—Per la nit, Il Profeta.—A las 8.—Entrada 7'99 rals; quint pis, 4.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á un quart de quatre, la sarsuela, El molinero de Subiza y sorteix dels regalos anunciats.—Entrada un ral y mitx.—Nit á un quart de nou, La marsellesa y regalos que se sortejarán després del segon acte.—Entrada 2 rals.

Demá per la tarde, D. Juan Tenorio, en obsequi als soldats d' aquesta guarnició.

TEATRO ROMEA.—Funcions pera avuy, dilluns, tarde á las 3.—Entrada 12 quartos.—Lo drama en 7 actes, D. Juan Tenorio.—Nit, Don Juan Tenorio.—Entrada 2 rals.—A las 8.

Demá, tarde.—Lo drama en 7 actes, D. Juan Tenorio.—Nit, la mateixa funció. Se despata en contaduría.

TEATRO DEL ODEON.—Avuy dilluns, festivitad de Tots Sants, á las 3, estreno del preciós drama en 6 actes, ¡La maldicion de Dios!, (segona part de «D. Juan Tenorio»), y la comedia, Lo gall de la Passió.—A dos quarts de vuit.—Segona representació de la segona part de «Don Juan Tenorio» y estreno per la nit de la divertida comedia, Los polvos de matar ratas.—Lo dia de Morts, á dos quarts de vuit, tercera representació de La maldicion de Dios, (segona part de «D. Juan Tenorio») y estreno del capritxo cómic fantástich, La llet de burra.

TEATRO DE NOVELTATS.—Funcions pera avuy.—Entrada 2 rals.—Tarde á dos quarts de quatre, la sarsuela en 3 actes, Las hijas de Eva y la en un acte, Contra ira... paciencia.—Nit, á dos quarts de nou, última d' abono, Las hijas de Eva y Un caballero particular.—Durant 'ls entreactes se renovarà l' abono. Los senyors abonats á la «Tertulia americana», podrán verificarho lo dimecres de 8 á 10 de la nit.

BON RETIRO.—Funció pera avuy, á un quart de quatre.—Segona representació de Lo rústich Bertoldo.—Entrada 10 quartos.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Avuy á dos quarts de quatre de la tarde y á un quart de nou de la nit, quarta y quinta representació del drama fantástich, mímich, equestre, bailable, D. Juan Tenorio.—En abduas funcions se executarán los mes escullits exercicis per los principals artistas de la companyia.—Entrada 3 rals.

EXPOSICIÓ ZOOLOGICA BARCELONESA, situada en la Plassa de Junqueras.—Estará oberta al públich tots los dias desde las 10 del dematí fins las 6 de la tarde. Preus d' entrada 2 rals; dias de Moda 4.—Abonos de 20 funcions al preu de 20 rals cada un.

PARTICULARS

TIRSO DE MOLINA.—Teatro del Olimpo.—A las 8.—Lo drama fantástich en 7 actes, D. Juan Tenorio.

Reclams

DIARI DEL PRIMER CONGRÉS CATALANISTA

Segons las notas taquigráficas presas per la Corporació del Sistema Gargiga, y contenint tots los documents referents al mateix «Congrés.»

Se publicará per quaderns de 8 grans páginas en magnífich paper satinat. Preu de suscripció: un ral cada quadern, debent pagársen en quatre lo moment de suscriurers.

Als membres del «Congrés» se 'ls farà una rebaixa en lo preu de suscripció, mediant la presentació del títol.

Los números sols, un ral per tothom.

Se suscriu en l' Administració de LO CATALANISTA (Pi 6), en la del *Diari Catalá*, (Fernando, 32, primer), y en las llibrerias de Verdaguier (Frente al Liceo), y de Lopez, (Rambla del Mitx).

LA CAMELIA

Coronas fúnebres d' última novetat

BISBE, 4, BARCELONA.

Sucursal, Passeig del Cementiri, número 177.

Los objectes comprats en lo carrer del Bisbe, se 'ls trasladará, si aixis ho desitjan, á la sucursal sens cap retribució.

ORTIZ: Conegut y acreditat professor de dansas de saló. Dit professor, además d' ensenyar de dansar ensenya també los modals y modo de produhirse en un ball d' etiqueta, lo que solen careixer la majoria dels jóves y senyoretas per tenir un modo de dansar vulgar y ab coqueteria; donchs Ortiz ab 8 lliçons ensenya de dansar pera sortir d' un compromís y ab 16 la finura y modals de la dansa d' etiqueta. (Lliçons pera una persona sola y segons convinga tot lo mes tres.) Rambla de las Flors, núm. 20, pis primer, (ó sia Rambla de Sant Joseph.)

GANGA.—Veigis l' anúnci.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

L'ÁGUILA Gran basar de robas fetas y á mida.—Acabat lo inmens surtit pera la próxima temporada d'ivern, tant pera sas casas de Madrit, Cádiz y Sevilla com per aquesta *Gran casa de confecció*, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s' emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y bonich que 's construeix en lo pays y en l' extranjer.

Plassa Real, 13.—Los preus moderats.

Coronas fúnebres de totas clases. Venda ab gran rebaixa de preus. Carrer de Raurich, 17, pis primer, (avans Passatge de Madóz.)

MORENAS (almorranas); la pomada anti-hemorroidal las cura ab promptitut sia qualsevol son estat.
Botica de la Corona, Gignás 5. Pot 16 rals.

GRAN FABRICA CATALANA de Joseph Tutau de banos paraguas y sombrillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Joseph número 30, devantde la Virreina.

CROMOS novament arribats, desde 4 duros'1 milér ab impressió. Gran assortit de colleccions.
SOBRES comercials ab membrete desde 30 rals '1 milé.
AL ESCUT CATALA.—Tres llits, 5.

BOLSA En lo despatx de don Anicet Espinach y Martorell, corredor colegiat, se compran cupons de totas classes, vensuts y á vender; aixi mateix se reben órdres de compra y venda de tota classe de valors locals y del Estat. Baixada de Sant Miquel, n° 1, entressuelo.

AVIS ALS SENYORS PROPIETARIS.

Baratura en los papers pintats pera decorart habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.
Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobaran un gran y iat assortit desde '1 preu de 2 rals pesa en endevant.—Se reben encàrchs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

FABRICA

LA EMPERATRIZ
3 Escudellers Blancs 3.

HERPES sarna, escrofulas y demés humors, aixis interns com externs No descuidar que '1 Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es '1 únich que 'ls cura radicalment. sens que may donguin senyal d' haber existit.—Véijis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmàcia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

VENÉREO Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENÉREO DEL Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrényiments; '1 venéreo, en tí, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vejetal.—Véijis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

SE TRASPASSAN uns safretjos molt céntrichs dintre d'aquesta ciutat ab bonas condicions.
Informarán, Passatge de la Vireina, número 31, forn.

CUSIDORAS per roba blanca y trevall de modistas—se 'n necessitan en lo carrer d' Escudellers, número 7.

La Bella Jardinera

ABUNDANT Y RICH ASSORTIT

DE CORONAS FÚNEBRES.

3. Avinyó, 3.

50

TAPINERÍA
LA LUCIA

Fábrica de cotillas.

50

Secció d' economia doméstica

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum doméstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Pescaterías.—Mercat del dematí.—Assortiment de llus de palangra que 's venia de 5 rals y mitx á 6 'la tersa; '1 del bou á 24 quartos; nero y congria á 5 rals; molls, lluernas y calamarsos á pesseta, llagosta á 3 rals; llubarros y pagell á 22 quartos; sardina á 16; rap també y pops á 8.

Mercat de la tarde.—De aquest no 's mencionan per ser dia de festa.

Secció de Noticias

BARCELONA

A las tres de la tarde d' avans d'ahir van reunir-se en la sala que serveix pera las sessions de l' Academia de Bonas lletres, en l'histórich edifici de Santa Agüeta, la Mesa del *Congrés Catalanista* y la majoria dels mestres en *Gay saber*, membres del primer Consistori dels Jochs Florals y presidents dels successius que hagin publicat alguna obra en catalá, al objecte de procedir á la dar possessió als senyors designats per académichs de la Llengua Catalana.

Los académichs reunits personalment ó per medi de representació, foren los següents: D. Manel Milá y Fontanals, don Joaquim Rubió y Ors, D. Marian Agüeló, D. Antoni de Bofarall, D. Víctor Balaguer, D. Adolf Blanch, D. Lluís Cutchet, D. Frederich Soler, D. Francesch Pelay Bris, D. M. Victoriá Amer, D. Albert Quintana, D. Damás Calvet, D. Angel Guimerá y D. Francesch Ubach y Vinyeta.

Un dels senyors secretaris de la Mesa del *Congrés* va procedir á llegir los acorts d' aquest, relatius á la creació de l' Academia, y luego alguns dels designats per académichs van manifestar que habent rebut lo titol de Mestres en *Gay Saber* dels Jochs florals, desitjaban consultar al Cos d'adjunts, avans de pendre possessió definitiva. Los reunits, respectant tals opinions, van designar com á president d' edat á don Manel Milá, á qui feu entrega dels documents la Mesa del *Congrés*, retirantse immediatament aquesta, dant per ultimat l' acte.

—Las principals confiterías y pastisserías están avuy de festa, ab motiu de la venda de panellets, presentantne totas una gran varietat.

Entre las fondas y cafés que aquest dematí 's rifará, recordém los cafés Nou de la Rambla, Espanyol, del Comers, de Paris, cerveseria y restaurant de Ambos Mundos y demés que es de costum tots los anys en semblant diada.

—Aquestos dias han aparegut molt adornadas las tendas de flors artificials y quincallerías, ab motiu de la venda de coronas fúnebres y objectes mortuoris.

—Demá, en la capella del cementiri se cantarà per primera vegada un rosari, música del senyor Ferrán, professor de l' escola de cegos, quals deixebles serán los executants aixis en la part instrumental com en la vocal.

—Al arribar avans d'ahir á Barcelona, en lo tren-correu de Madrid, lo poeta senyor Zorrilla, no va anar á esperarlo la concurrencia que era de presumir.

Ahir vespre, en cambi, degué obtenir una ovació en la representació de *D. Juan Tenorio*, en lo teatro Principal.

—A conseqüencia de la pluja menuda que á intervals ha caigut los dos últims dias en aquesta capital, pluja que ha sigut mes abundant fora de Barcelona, la temperatura ha baixat d' alguns graus, deixantse sentir una fresqueta mes que regular.

—Se procedeix ab activitat á la organizació d' un certámen de tiradors, en lo que hi pendrán part las brigadas dels regiments y batallons de cassadors que mes s' hagin distingit, adjudicantse premis als mes hábils y ceters.

—Segons varem anunciar, la societat euterpense «La Gratuitut» va anar ahir dematí en incorporació al cementiri, á depositar una rica corona fúnebre demunt la tomba del que fou lo mestre de la música popular catalana D. Joseph Anselm Clavé.

La comitiva feu sa éntada en lo cementiri al só d' una nutrida orquesta que tocaba marxas fúnebres, y arribant devant del panteon comensá la ceremonia, á la qual hi assistí una numerosa concurrencia. Colocada la corona sobre la tomba del músich-poeta, varios coneguts escriptors d' aquesta capital llegiren sentidas poesías alussivas al acte y després lo senyor Molgosa, en nom de la societat iniciadora, doná las gracias á tots quants s' habian dignat assistirhi. L'acte fou veraderament conmovedor.

Mes tart hi aná també ab lo mateix objecte la societat coral «La Barretinense».

Per lo vist la societat coral «Euterpe» no volgué ser menos, y á las deu del dematí sortí també de son local del carrer d'en Lladó en numerosa comitiva cap al Cementiri. Un cop devant de la tomba de son company y mestre feu la mateixa ceremonia, revistantla si cap ab major solemnitat que las anteriors com de dret li pertocaba.

—En las funciones que 's verificarán avuy en lo teatro del

Circo, la empresa obsequiarà al públich ab dotze regals propis de la diada sortejats entre 'ls concurrents.

—La societat «Union Barcelonesa de las classes protectoras» està organisant, segons diu un colega, la creació d' un institut pera senyoretas, funcionant baix la direcció de varias senyoras.

—Ab gran disgust han sapigut los procuradors d' aquesta ciutat que 's tracta de canviar de lloch las tauletas que en la Audiencia tenen ara al costat del jardí, trasladantlas á la mateixa galeria en lo costat del quarto d' advocats. No 'ls hi falta rahó als procuradors, puig que ara ja, ab tot y esser apartats del lloch de mes tránsit, á las horas d' audiencia es molt difícil la circulació.

—Ahir donguerem la trista nova de que 'l tranvia en lo Plá de Palacio passá per demunt d' un subjecte que caigué de la delantera per haverse romput la cadeneta, quedant enclós entre la columna *mingitoria*, quan anava á portar una corona á la tomba de la seva esposa morta de poch.

Lo subjecte mencionat havia sigut llarch temps arcalde de barri y era persona molt coneguda y d' influencia en lo barri enclós entre 'l portal de Sant Antoni, Sant Pau y 'l mercat del Padró, ahont ha sigut molt sentida la mort del citat subjecte á qui tothom coneixia ab lo nom de Bastardas.

Debém fer notar que 'l *Diari Catalá* avuy suspés, havia clamat mes d' una vegada perque las columnas *mingitorias* del plá de Palacio y molt especialment la de prop de Llotja, fossen tiradas un xich mes endins y creyém que la desgracia mencionada no será la última de continuar en lo mateix estat.

—Habem rebut una carta, fetxada en Barcelona, y firmada per lo conegut catalanista don Claudi Omarch y Barrera, en la que se'ns queixa en termes durs de que publiquéssim una noticia que molts referiren á sa persona, sens que nosaltres ho diguessim.

Ab tal carta se proposa tranquilisar als amichs, y per aquest motiu publiquem las presents ratllas,

No publiquem la carta íntegra, perque sens dubte lo senyor Omarch la ha escrita en un moment de dolorosa impressió passada la qual á n'ell mateix li sabia greu que la haguéssim publicada.

Los periódichs donan totas las noticias que circulan y excitan la curiositat del públich, y de aquestas era la que nosaltres donguerem. Pero com se tractaba d' un amich, nos abtinguerem d' estampar cap nom ni cap dels detalls que 's daban. Quan estará tranquil lo senyor Omarch, veurá que no poguerem fer menos de lo que férem.

De totas maneres celebrém moltíssim que 'l senyor Omarch estigué en Barcelona sens novetat, y tenim un especial gust en ferho saber á sos amichs y al públich.

—En lo carrer Major de la vehina vila de Gracia, seguint la costum d'altres anys en semblants dias, s'instalaren ahir algunas taules de rifaires de panellets y altras llaminaduras. Vam observar ab gust que en tot Barcelona no s'en presentá cap, sens dubte perque l' Ajuntament no ho permet.

¿No podria fer lo mateix 'l de Gracia?

MOVIMENT LITERARI Y ARTÍSTICH

Avans d' ahir en l' Ateneo Barcelonés se doná un concert en honor de don Jesús Monasterio, ab asistencia numerosa y escullida.

Prengueren part á la funció, además del senyor Monasterio, lo quarteto dirigit pel senyor Rodoreda, y 'ls senyors Vidiella, Amigó, Martínez y Cuyás.

Totas las pessas del programa foren aplaudidas, en especial las executadas pel senyor Monasterio, en honor del qual s' havia organísat la festa.

L' Ateneo Barcelonés, aixis com lo senyor Monasterio, guardarán bon recort de la vetllada del dissapte.

— Lo *Foment Graciense*, dissapte passat inaugurá las conferencias dedicadas á la classe obrera, assistinhi una concurrencia lluhida y numerosa, en la que estava ben representat lo sexo femení.

Lo actual president, Sr. Derch, pronunciá 'l discurs inaugural que versá sobre 'ls elevats propósitos d' aquella corporació, que tant bon paper representa en la educació de la classe obrera de la vehina vila de Gracia. Lo discurs del Sr. Derch va esser rebut ab llarchs aplausos de la concurrencia que assistí al acte.

A continuació parlá lo eloqüent lletrat Sr. Vallés y Ribot, que se estengué en llargas consideracions respecte la ensenyansa, demostrant lo retrás en que 's troba actualment en Espanya y l' influéncia que exerceix sobre la familia. Lo Sr. Vallés estigué brillant en

molts períodos, entussiasmant á la concurrencia, que aplaudia ab verdader frenesí al orador.

La vetllada satisféu en gran manera á quants hi concorregueren.

— A tres quarts de nou del vespre se comensá ahir la vetllada literaria-musical que la Societat catalanista *Lo Llorer*, establerta en la Barceloneta, organísat ab motiu de cumplir l' any de sa fundació.

Obrí la sessió ab un breu discurs lo president de la Societat senyor Ricardo Padró y seguidament lo senyor Gelada llegí la magnífica poesia de don Víctor Balaguer, titulada «Lo Rey del Mar», que fou rebuda ab una frenética salva d' aplausos. Després llegí lo senyor Garriga y Lloró un romanso satírich titulat *Lo castell dels enamorats*, lo senyor Benages altre ab lo nom de *Goigs y Planys*; lo senyor Baruta son original *Pensament*. Acabat, lo senyor Solom tocá unas bonicas variacions de clarinet acompanyadas al piano per lo senyor Austrich.

Lo senyor Geli llegí *Las Barras Catalanas*; lo senyor Figueras la *Sabaterada*, del senyor Pons y Massaveu, premiada en lo certámen de «L' Aranya»; lo senyor Serra *La trepitadora*, de D. Angel Guimerá; lo senyor Joseph Verdú recitá una festiva poesia titulada *Dispensin*; lo senyor Falco llegí lo *Planys y mort d' una pastora*, y la senyoreta Bestard cantá ab afinació y bon gust una fantasia acompanyada al piano.

A continuació lo senyor Benages nos doná á coneixer son descriptiu quadro en prosa titulat *Lo patró Pop*; lo senyor Cort la poesia *Lo palench de Mas-Ricat*; lo senyor Company un treball en prosa titulat *Un dia desitxat*, després de lo qual lo senyor Bayona tocá al piano una fantasia d' ell mateix.

Tornaren altre cop los treballs literaris, llegint lo senyor Gelada *Lo vent de la venjansa*; lo senyor Graupera *Lo Molí de la Sal*, d' en Frederich Soler, lo senyor Combas *La pobra cegueta*, finalisant lo senyor Verdú ab la poesia *Los informes*.

Assistí á la vetllada una numerosa concurrencia que aplaudí tots los treballs llegits, surtinentne molt satisfeta.

Secció de Fondo

LO FERRO-CARRIL DEL NOGUERA PALLARESA.

Desde 'l principi que 's tractá del ferro-carril del Noguera, alguns periódichs valencians manifestaren la gran importancia que té per los provincials del litoral mediterráni. En la reunió de Balaguer la premsa valenciana no hi estigué representada; lo qual no significa pas que hagin disminuít sas simpatias per lo ferro-carril del Pallaresa, puig lo nostre colega *Las Provincias*, que 's publica en la ciutat del Túria, diu lo següent respecte als acorts presos en Balaguer:

«Los catalans están donant en aquest important assumpto son acostumat exemple d' activitat y eficacia; Valencia, que está igualment interessada en ell, poch ha fet encara, á pesar de que habém donat en la premsa la veu d' alerta. Pero al elegir los reunits en Balaguer la nostra hermosa ciutat per punt de reunió de las provincias del litoral mediterráni, al objecte d' unir los esforços de totas, coadjuvan poderosamente á las nostras excitacions y las hi donan la forsa que tal vegada necessitaban per moure 'ls ánimos dels nostres paisans.

Vinguin á Valencia 'ls catalans, vinguinhi també 'ls murcians y andalussos, unimnos tots per defensar aquesta gran via internacional, que tant important ha de ser per los interessos espanyols. En nom de la ciutat del Túria enviém un afectuós saludo á Catalunya y esperém noticias mes detalladas de la reunió de Balaguer per seguir tractant un assumpto de tanta importancia.»

Nosaltres, en nom de la provincia de Lleyda, li doném las gracias per lo poderós concurs ab que ve á reforzar los desitjos de Catalunya y li aghrim las benévolas frases en que s' ocupa de nosaltres. *Las Provincias* s' ha fet cárrech de la importancia que per son pais té aquest ferro-carril y per aixó l' apoya ab entussiasme; lo que pot servir d' estímul, si 'l necessités, á la premsa catalana, per redoblar los seus esforços en pró de la projectada via del Noguera Pallaresa.

DINAR EN LO TIVOLI.

Ahir va tenir lloch lo dinar que una part de sos amichs polítichs van dar á don Víctor Balaguer. La festa va comensar després del mitx dia y 's va acabar á entrada de fosch.

Las taules, en forma d' estrella, ocupaban la platea del teatro del Tivoli, habenthi algunas de separadas.

A l' hora dels brindis va iniciarlos lo senyor Rius y Tauler, van parlar los senyors Baró, Castellet, Romero (don Vicenç de), Reig, Rufart, etc. y va tancar los brindis lo senyor Ba.

laguer. Lo discurs d'aquest era l'únic important del dinar, y tots los demés tenen sols la categoria de accessoris.

Lo senyor Balaguer va confirmar las declaracions que havia fet en la *Paella* de Valencia, y fou interromput varias vegades per aprovacions y aplausos.

La naturalesa no política del nostre Diari nos priva d'entrar en consideracions, y sols podrém dir que 'ls assistents al dinar van sortir satisfets de las declaracions fetas.

Lo dinar, á cárrech del Restaurant Martin, va ser regularment servit.

Los comensals eran prop de quatre cents, y 'ls voltants del Tívoli estaban molt vigilats per la comissió, á fi de que no hi entressin profans.

Los redactors d'un de nostres colegas, foren trovats en lo escenari prenent apuntacions, y lo sereno, inflexible, va treurels fora.

IMPRESIONS DE BALAGUER

Durant la nostra estancia en Balaguer, ab motiu de la reunió de la Comissió gestora del camí de ferro del Pallaresa, vam disposar de mol curts moments; pero vam dedicarlos tots á enterarnos de lo que es avuy la ciutat, que en altre temps fou lo darrer baluart de la independència de Catalunya.

Balaguer es una ciutat rónega y antiga. Te una plassa grandíssima, voltada de portxos que en sa majoria semblan ruinosos, y poca cosa mes. Alguns carrers que surten de la plassa son també rónechs y tenen també portxos, y ni la plassa ni 'ls carrers tenen bon empedrat ni quasi res de lo que deu tenir una ciutat urbanizada.

Pero si tot lo exterior es rónech y está de la mateixa manera que en los temps dels besavis, en l'interior de las casas s'hi ha ficat ja l'esperit modern y 's gosa de certas comoditats. Nosaltres posabam en casa dels nostres corresponsals, senyors Claveria y Capdevila, y ab tot y que no passan de menestrals regularment acomodats, res los falta per poder obsequiar á un foraster, sens que se'n ressenti la comoditat de la gent de la casa.

Pero deixemnos d'aqueixos pormenors, y anem á lo que pugui oferir cert interés pe'ls nostres lectors. Tractantse de Balaguer, no pot parlarse mes que de las duas cosas que la fan célebre; lo Cristo y 'ls recorts dels comptes d' Urgell.

La ciutat está situada en un petit espay que queda entre 'l Segre y unas montanyetas, en qual cim, y dominant per consegüent lo riu, hi ha 'ls restos del castell y la iglesia del Sant Cristo.

Comensem per aquest. En l'altar major d'una iglesia que res te de notable y que fou del convent de monjas de la Verge del Matá, s'hi troba la imatge célebre en aquella comarca. Lo Cristo, aproximadament de mida natural, y de fusta ennegrida pe'ls anys, res ofereix de particular com obra escultórica. Lo tronch, camas y brassos deixan molt que desitjar, y la testa, si be tampoch es una obra mestra, compleix be 'l seu objecte d'impresionar als devots y als innocents. La cara es demacrada y feréstega, y 'l cap está subjecte per una corona d'espinas de tal magnitud, que si las que están á la part de dintre corresponen á las que 's veuhén á la de fora, no hi havia necessitat de clavar en creu al Cristo. Una sola d'aquellas espinas ó claus dinals bastaba y sobrava per acabar ab sa vida.

Al voltant del camaril,—que 's diu real per haber assistit á sa inauguració don Felip IV de Castilla y III d'Aragó, en 1626, segons consta en un rétol que hi ha en la antiga capella,—hi ha dotze esculturas barrocas y molt pitxors que 'l Cristo, que contenen los episodis del miracle que esplicarem luego. Los nostres lectors poden afigurarse quina ha de ser la impressió que reb una persona devota ó senzilla, quan se troba en tal camaril, devant de tal imatge, y d'aun poch curiós sagristá, que armat d'un alt candelero qual ciri posa á l'altura del cap del Cristo, ab veu de nas y monótona, y ab fisonomia que no marca cap expressió, li esplica la següent historia:

—«Lo cos, camas y brassos—diu lo sagristá—son obra del venerable Nicodemus, que ademes d'haber devallat de la creu al nostre redentor, era escultor de nota; y tota la imatge fou pintada per Sant Lluch, que no sols era un bon pintor, sino també secretari de la Verge Santíssima.—«¡Lo cap—afejeix lo sagristá sempre ab veu monótona—miréusel be, que es obra d'àngels! Nicodemus havia probat de ferlo moltas vegadas, y may li sortia bé; y en aixó, un dia que pregaba ab gran fervor á Deu que li des llum y art per acabar lo retrato de son fill unigénit, va quedar-se endormit uns curts moments, y al despertarse va trobar l'obra feta é inmillorable. ¡Hanan baixat àngels del cel á realisar lo prodigi!»

Pero deixem de copiar la arenga del sagristá, puig se faria pesada, y acabem la historia en quatre ratllas. La obra de Nicodemus y dels àngels, va anar á parar á la ciutat de Berito, y luego á mans d'uns àngels, que van ferli cent impropis. Pero ¡oh prodigi! Al clavarli la llansada, van sortir d'aquella ferida rius de sanch y d'aigua, omplint una pila de cantis, y aquest líquit va servir luego per curar tots los malalts de la ciutat, que va quedar sens que s'hi pogués guanyar la vida ni un sol metje ni apotecari.

En vista de tal prodigi, la sinagoga fou convertida en temple y en ell estigué tranquila la imatge, fins que en 1288 ó 1291, ab motiu de un saqueig que va sofrir Berito, fou tirada al riu Adonis, que baixa

del Líbano, ab la idea de que quedés sepultada entre las aigües. Pero la imatge, com si fos un barco, va posarse á navegar, y sortint del riu al mar Mediterrani y anant á parar á la embocadura del Ebro, va pujar riu amunt fins á la confluència del Segre, ahont va trencar per seguir navegant fins á Balaguer, deturantse á la viste del convent de monjas avans citat.

Al veure aixó, tots los balaguerenchs, ab lo clero y autoritats al devant, intentáren recullir la imatge, pero ho intentaren en va, puig que la imatge no deixaba que ningú se li acostés, y sens dubte no se hauria deixat agafar, si en un moment de inspiració, y rompent la clausura no hagués sortit la Abadessa, seguida de sa comunitat de monjas, y al veure á la qual, la imatge va anarseli acostant ab tanta mansuetut, que no degué mullarse ni 'ls peus per recullirla.

Desde aqueixos prodigis, cada dia 9 de Nombre se reuneix en la iglesia del Cristo de Balaguer una multitud inmensa, que espera nous miracles tot resant, menjant, bebent y comprant medallas, mides y altres objectes de pietat relatiu á la imatge. Aquest any, l'aplech tindrà lloch tretze dias després de la gran reunió de la gestora del camí de ferro del Noguera Pallaresa, y no faltará mes d'un esprit lleuger ó impío que voldrá veure contrast entre las duas festas.

Si ab tanta escrupulositat se guarda tot lo que te relació ab lo Cristo, lo históric castell dels comptes d' Urgell, lo darrer baluart de la independència catalana, en un turonet á tir de pedra de la iglesia, está convertit en un munt de runa. Quedan parets, quedan restos d'una volta, y... ¡res més! En va vam preguntar á las personas mes eruditas quins recorts se conservaban de la casa mes il·lustre de Catalunya; res mes pogueren dirnos, sino que en la gran plassa havia complert son jurament D. Jaume 'l *Desditvat*, resurantse la barba al quedar reduhit al extrem de no ser *res*; res mes pogueren mostrarnos que unas desfiguradas columnas, que segons la tradició, habian sigut tretas del antich castell. ¡L'oblit mes horrible amaga las darreras proesas de la casa catalana!

Pro alguna cosa mes nos digueren; puig nos indicaren que 's conservaba part de l'armadura del darrer compte d' Urgell. Volguerem veurela, pero ningú va poderla trovar. Al cap y á la fi, una persona mes enterada que las altras va contarnos lo següent:

—L'armadura del últim comte, servia alguns anys enrera per vestir al centurió dels *armats* en la Setmana Santa, y aqueix centurió, armat ab la histórica llansa, al arribar la professó á la plassa feya com qui dona una llansada á la imatge del Cristo de la professó. Pero va morir lo que feya de centurió alguns anys enrera, y son successor, menos robust, no pogué aguantar lo pes de la armadura. Desde allavoras s'armá ab corassa y casco de cartró, y seguix utilisant la histórica llansa per fer la cerimonia de la punxada.

—Si vol, donchs, veure tan sagrats recorts—va afegir lo qui 'ns parlaba—haurá d'acudir al rector. Tal vegada ell sabrá qui es lo qui 'ls guarda.

Nosaltres no vam voler dar ni un pas mes per veurels, y vam fer-nos las següents reflexions: ¡A quantas meditacions se presta la llansa de D. Jaume d' Urgell, en mans d'un centurió de *armats* y servant per dar una llansada al Cristo de la professó de la Setmana Santa! ¡Quant fonda degué ser la caiguda de Catalunya, al entrar en Balaguer lo de Antequera! ¡Llástima que no tinguém un Shakespeare per escriure 'l drama de la llansa de D. Jaume 'l *Desditvat* punxant á un Cristo, ab la riquesa de contrastes á que 's presta!

A nosaltres nos falta ingéni, y 'ns reduhim á meditar.

V. A.

Correspondencias de LO CATALANISTA

Madrid 30 d' Octubre

Ab motiu del discurs pronunciat per lo senyor Vega de Armijo y del que pronunciará en Balaguer en Saragossa, apenas se parla res mes en Madrid que de política. Aixó fa que 'ls que no podem ocupar-nos semblen extrangers que no compreném la llengua del país: es á dir, plantas exóticas colocadas en un frondós jardí ple de bonicas y olorosas flors.

Los teatros continúan casi morts. Presentan per ço alguna pessa nova, pero tan insustancial y amanerada que 'ns obliga á preferir las que verdaderament valen del repertori antich, tals com *La luna de hiel* y *El movimiento continuo*, comedias representadas, aquesta en l'«Español» y l'altra en «La Comedia». En un y altre teatro y casi en tots los demés de Madrid se prepara lo *Don Juan Tenorio*, obra verdaderament popular, en la que hi coincideixen circumstancias especials: lo despidó de la temperatura apacible, plena de vida y poesia ab la entrada del rigurós hivern; la evocació lúgubre dels morts ab la caiguda de la fulla que 'ns roba tots los encants de la Naturalesa.

No deixa de tenir filosofia lo dia dels Morts fixat en lo primer de Novembre, época en que 'l pare de la vida, 'l Sol, se despedeix de la terra per deixar-la abandonada y desfallida als rigors del gel y de las tempestats, representant ab tal acte á la vida que deixa 'l pas á la mort.

Pero deixemnos de filosofias, que no son propias del esperit del sigle en que vivim y passém á parlar de lo que alegra 'ls cors, de lo que distreu l'atenció pública. Per sí s'ha cantat la ópera *Il Guarany*, del mestre brasileny Gomez, debutanhi la senyora Garbini, ab ben poch acert, perquè la ópera ha fet fiasco. Diuhen que la mú-

sica es poch original é imita á molts trossos d' óperas conegudas tals com *Aida*, *Gli Ugonotti* y *La Africana*. No obstant lo primer acte fou aplaudit y mes 'l quart en lo que 's canta un «Ave María» bastant be, essent la música profundament relligiosa é impregnada de un saborós misticisme. Alguns son mes benévols y afirman que fora d' aquesta pregaria la ópera te rasgos d' inspiració y armonía y tochs sublimes de gran mérit, y aquets que pensan aixís preguntan: ¿Si l' autor se digués Verdi, Meyerbeer ó Betthowen en lloch de Gomez, hi trovarian los *dilettanti* tants defectes, serian los crítichs tan escrupolosos? Siga lo que 's vulga, lo cert es que si en altres teatros *Il Guarany* ha sigut aplaudida, aquí l' éxit ha sigut contrari, de tal modo que no obtindrà 'ls honors de la repetició.

En lo teatro de «Apolo» la empresa ha determinat alternar los concerts ab las obras dramáticas, obtenint bon éxit aquesta innovació.

La societat «Económica Matritense» se ha ocupat en informar sobre una sollicitud dirigida al govern per la de Canarias, á propósit de nostras relacions ab Marruecos y del comers que permeten los tractats. L' informe ha sigut redactat per lo senyor Fernandez Iglesias y 's reduheix á demanar l' exacte cumpliment dels tractats y l' envió d' un cruser á las aigües del Atlántich entre las islas y Africa. Demana també que Espanya s' associhi á la societat de Brusselas pera proyectar y executar excursions al Africa, millorar lo servey de correus y establir relacions mes fermes, no servint al efecte las pesqueras.

L' informe ha sigut aprobat per la secció corresponent y passarà aviat á la societat en plé pera que hi dongui son fallo definitiu.

Lo dia primer de Novembre sortirà un nou periódich titulat *El Manifiesto*, dirigit per en Pícatoste y redactat per alguns joves escriptors progressistas democrátichs. L' autorisació ha sigut concedida al senyor García Franco, Jutje degá que fou d' aquesta cort durant lo período revolucionari.

Sembla que en Detroyat vol publicar també un altre periódich en la Corunya porque lo titulat «Europa» trova una viva oposició en Madrid.

Lo Tribunal d' oposicions á la cátedra que desempeñá en aqueixa Universitat lo ilustre Bergnes de las Casas, convoca als opositors pera 'l dia 11 del próxim mes en lo Saló de Graus de la Universitat Central al objecte de procedir al sorteix de trincas. Son varios los opositors á n' aquesta plassa, alguns d' ells coneguts com helenistas de gran mérit.

De resultas de las últimas oscilacions de la Bolsa, lo comerciant senyor Moreno ha quebrat deixant un deute de 165,000 duros.

Ha mort en l' Astillero (Santander) lo senyor don Joseph Maria Orense, lo hoñrat, lo conseqüent polítich.

Continuan los crims y la falta de vigilancia. Dos jermans sigueren ahir assassinats en lo carrer de la Gorguera. Los agressors segueixen sense novetat.

Habana 5 de Octubre de 1880.

Suposo que per lo telégrafo haurán tingut noticia de la presentació d' en Carrillo ab los restos de la seva partida, única que quedaba en tota la isla; sembla que s' aculliren á indult, convensuts de lo inútil qu' era allargar per mes temps una resistencia que ja casi era imposible portar endevant. Segons afirma la gent oficial (y ho crech també), ja no tenim ni un sol insurrecte en armas en lo camp; si bé es vritat que no tenia aquesta petita partida cap significació política, crech que es un acte de molta trascendencia, puig mentres quedaba un sol home á la manigua, n' hi havia prou per mantenir las esperansas de molts y fer cundir la desconfiansa entre 'ls mes. No dubto que per ara no tindrem més greccas, y crech que es arribada l' hora de que 's procuri una bona administració, puig ab eilla no tardaria molts anys la isla en reposarse de las pérdidas sufridas en los deu anys de guerra en que tant se va perdre y quals conseqüencias estém tocant avuy. Molt se té que fer per arreglar una mica no mes la administració de Cuba, que no pot estar mes desgabellada de lo que está.

Actualment tothom s' ocupa de la qüestió dels Bonos del Tesoro d' aquesta isla. Autorisat lo govern al ferse los pressupostos per recullir aquest paper, ha espedit un decret oferint als seus tenedors lo 45 per 100 del seu valor, fundat en la rahó de que aquest paper está tot en mans d' agiotistas y especuladors que 'l varen comprar á un preu molt baix.

L' actitut dels tenedors dels bonos ha sigut digna (es potser la primera vegada que s' ha vist unió en aquest país entre certa gent); puig que en las varias reunions que tingueren, han resolt no acceptar la oferta del senyor ministre cap d' ells, y que si algú dels sostenedors d' aquets valors se trobava en lo cas de necessitar d' ells per lo seu sosteniment, ó per subvenir á sas necessitats, los demés procurarian atendrel y ajudarlo porque no tingués que sucumbir á exigencias tan estemporáneas. Derrerament los mateixos tenedors varen presentar al capitá general una exposició porque la elevés al ministeri, lo que oferí fer y també apoyarla en quant ell pogués.

En mitx de tots aquestos mal ratos, es consolador veure que 'l país vol despertar del seu somni y empendre per lo camí del verdaer progrés. Tots los dias veyem en los diaris algun que altre projecte que 's tracta de portar endevant; crech que ja es un fet la creació d' un ingeni central aprop de Puerto-Príncipe, que s' ha fet per una Societat anónima; no hi ha pas dubte que es un be per

aquesta provincia, que tan va sufrir durant la guerra y com s' en fassin alguns mes, com está projectat, podrian ajudar molt á la reconstrucció de tot aquell rich territori. La nostra agricultura necessita surtir del estat d' abatiment en que está y á n' aixó 's deuben dirigir los estorsos de tots, per poderla treure d' aquest estat; no dubtant pas que la iniciativa particular suplirà en tot á la que 'ns falta del Govern, y que Cuba ab lo temps arribará á posarse al costat de las provincias mes adelantadas.

Sembla que la anunciada exposició de Matanzas s' obrirá en lo mes de Desembre y, segons los preparatius que 's notan, hi haurá bastanta concurrència d' expositors; tot lo que sigui manifestacions del treball y del progrés diu molt en favor d' un país y debem alegrárnosen tots los que desitxém anar avant; quan arribi l' hora procuraré dirne alguna cosa als llegidors de LO CATALANISTA.

Per ahir estava anunciada una recepció en la palau del Govern, ab motiu de esser lo Sant de D. Francisco de Asis de Borbon pare del Rey, pero també se va suspendre sense dirse 'l porque.

Apesar de la poca animació que presenta lo nostre mercat de sucres, en aquestos últims dias s' han fet algunas transaccions d' importancia, degudas á las noticias que s' han rebut, tan de Europa dels Estats Units, d' haber pujat los preus en aquells mercats. Mes haueran sigut las operacions que s' haurian fet, sino fos que 'ls tenedors se sostenen fermes en las sevas pretensions ab la crehencia de que los preus han de millorar. Lo mercat tanca actiu cotisantse lo número 12 per Espanya, de 12 1/4 á 10 1/2 rals arroba. L' or espanyol ha baixat, cotisantse avuy de 118 á 118 1/4 per 100; en cambis no tenim variació notable als preus anteriorment anunciats.—C.

Isona 27 d' Octubre.

Hem tingut aquí los Diputats respectius de Córts y de la provincia, senyors Cabezas y Llinás. Ab anticipació se doná la noticia als pobles, de modo que no 'ns ha causat la menor sorpresa.

Varios vehins invitats per l' Ajuntament, los anaren á rebre. Arribaren prop las 6 de la tarde, y ja desde las dos de la mateixa tarde no cessaren los tiros, convertintse aquestos en repetidas y atronadoras descargas quant un repich de campanas anunciá la entrada dels senyors esperats.

No hi faltá representació, puig hi figuraban personas de tots los partits, entre 'ls que 's contavan alguns caragirats.

Un senyor de Tremp qu' acompanyaba als visitants, ab fácil y correcta paraula feu lo que 's pot dir la presentació, no sens que de pas y ab molta oportunitat, exposés als senyors Cabezas y Llinás las necessitats de la comarca. Aquestos contestaren oferintse, afegint lo primer que tots sos estorsos los dedicaria á la millora del país per ell representat y que anhelaba poder ferse acrehedor per sos serveys á ser adoptat per fill de la Conca, aixís com ja era adoptiu de la vila de Tremp.

Sens dubte que lo senyor Cabezas per sas qualitats de modestia, afabilitat y carinyós tracte se captá deseguida las simpatías de tots.

Després s' obsequiá als senyors diputats ab un sopá que tingué honrs de banquet. Quant ja desconfiabam de que algú d' aquesta vila prengués la paraula, tota vegada que després de tant enraonar los forasters y després dels oferiments per part del senyors diputats cap vehí havia fet lo mes insignificant discurs ni l' obligat de l' arribada, al destaparse lo Champagne. s' alsá lo metje senyor Martinez y doná ab breus y lacónicas frases, las gracias á quants habian honrat la població assistint al acte de la manifestació. Lo jove y apreciat arcalde de Cónques y lo popular Ramon del Sastre parlaren també en nom de sas respectivas localitats, logrant interessar als concurrents. Lo nostre arcalde al intentar demostrar sa gratitut per un obsequi molt fi que li feu lo senyor Cabezas, se perturbá, é involuntariament usá algun adjectiu no gens adequat.

Avuy á las set de la matinada la repetició de las descargas y 'l campaneig han anunciat la sortida dels senyors diputats y dels que l' acompanyaban desde Tremp, practicant avans lo senyor Cabezas un conmovedor é inolvidable acte. Ha donat y deixat, segons diuhen, 40 duros pe 'ls pobres d' aquesta vila.

Passem ara á un altre assmpto:

¿Es cert que l' Ajuntament després d' haber adjudicat en subasta pública l' encabessament de consums sobre las carns baix los drets d' un 6, ara 'l subjecte á qui s' adjudicá exigeix als espendedors lo tipo d' un 12?

¿Que hi ha de cert en lo que 's murmura de que l' Ajuntament paga las retribucions als mestres sens que los pares de familia siguin cridats al pago? ¿Qué hi ha sobre malversió de fondos comunals? ¿Es cert que un empleat cobra relligiosament la nómina y 's permet fer no pocas festas? Dech advertir que me faig cárrech d' aquestos rumors en l' únich sentit de pregunta porque 'l públich mereix saberho, sens que sia 'l meu ánimo molestar á ningú. No es inoportuna la tal advertencia y no se la descuidi senyor Director, nó fos cas que lo senyor Joseph tant delicat en sas cosas, se cregués aludit y tractés de querellarse!—Lo Corresponsal

Secció Oficial

Caixa d' estalvi de la província de Barcelona.—Han ingressat ab fetxa d' aquest dia, 29850 pessetas oo céntims procedents de 858 impositons, essent 105 lo número de nous imponents.

S' han tornat 28413 pessetas 41 céntims a petició de 163 interessats. Barcelona 31 d' Octubre de 1880.—Lo Director de torn, Salvador Malguer.

Durant lo próxim mes de Novembre deuen presidir las operacions d' Caixa d' Ahorros en concepte de Director de torn, substitut, lo senyor don Jaume Codina y de Vocals lo senyor Comte de Belloch y lo senyor don Eusebi Güell.

Administració principal de Correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostrars defingudas en aquesta administració principal per falta de franquicia en lo dia de ahir.*

Joseph Cardell, Manila.—Joaquin Héras, id.—Rafel Gil, id.—J. Celedonio Moreno, id.—Enrich Lopez, id.—Francisco Mañosa, id.—Damás Martínez, Puerto Princesa.—Mare P. del Bon Pastor, Santiago de Chile.—Tomás Benitez, Habana.—Jaume Bealons, Cardedeu.—Miquel Nadal,

Salas.—Joseph Casanova, Tarrasa.—Joseph Magriñá, Reus.—Joseph Selvadó, Altarc.—Anton Sans, Barcelona.—Josepha Muré, id.—Agustí de Caze, id.—Llucia Villanueva, id.—Florenci Palou, idem.

Barcelona 30 d' Octubre de 1880.—L' Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—*Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita ofissina per no trobarse a sos destinataris.*

Marsella. Joan Cervellas, Baixa Sant Pere.—Newcastle. Neker, carrer del Vidre.—Madrid. Josepha Vizbal, Sant Bartomeu, 4, segou.—Cádiz. Vicenta Ibañez, Sant Pau, 78.—Pamplona. Joseph Moyño, Cárme, 8.—Madrid. Esteve Murell, sens senyas.—Burdeus. Cotera, id.—Cádiz. Maria Abel, Serca, 4.—Paris. Gamalo Figueroa, Assalto, 45.—Sevilla. Rafel Gibi, Diputació.—Madrid. Fills Ferrer, sens senyas.

Barcelona 30 Octubre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat a 20'50 diner y 20'52 1/2 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

SOLUCIÓ CASES

de clorhidro fosfato de cal.

Unica aprobada y recomenada, per la Real Academia de Medicina y demás corporacions médicas, que la recomanan eficament com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de appetit, etc., substituhint ab ventaja a la de Coirre.—Al por major Senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditat Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, se ha traslatat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complet éxit totas las enfermetats sífiliics y venéreas, los herpes (brians) y escrófulas, la impotencia y las enfermetats de la matris. Las incontestables ventatjas obtingudas per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen a *vuitcentas quaranta*, son la major recomenació de nostra consulta.

Batista Costa, dentista.

Doctor en medecina y cirujía dental.

Garantisa tota classe de pessas y dentaduras artificials sense ganxos ni ressots. Especialitat en la curació de las enfermetats dentarias sens extraurer los caixals.—Llibreteria, 10 y 12, pis segon.

ANÍS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots quants son coneguts fins avuy.

De venta en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrirse un establiment de sastrería, especial pera noys.

En ell se trobará un variat assortit de trajos de tots gustos y pera totas edats, essent sos preus mes que baratos.

Als col-legis grans rebaixas.

Curació radical de dolor de caixals.

No mes extraccions: s' calma instantaneament lo dolor per medi d' un nou descubrimient assegurant la curació. Plassa Sant Agustí Vell, número 15, pis tercer. Horas de consulta de 10 a 4.

Ulceras (llagas.)

Se curan radicalment y sens conseqüencias per medi d' un tractament especial. Regomir, 6, 1.º, de 11 a 12 y de 6 a 8.

Enfermetats del ventrell

y demás órganos digestius. Per un tratament especial 's combaten eficazment.

Regomir, 6, primer. De 11 a 12 y de 6 a 8.

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálculo mercantil, teneduría de libras, reforma de toda clase de letra, ortografía y correspondencia comercial.

a satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Cárme, 19, 1.

MEDICAMENTOS LLEGÍTIMOS

EXTRANGERS.

'S reben directament de Fransa, Inglaterra, Estats-Units de América, Alemania, Italia, etc.

Al per major y menor: Preus reduhits.

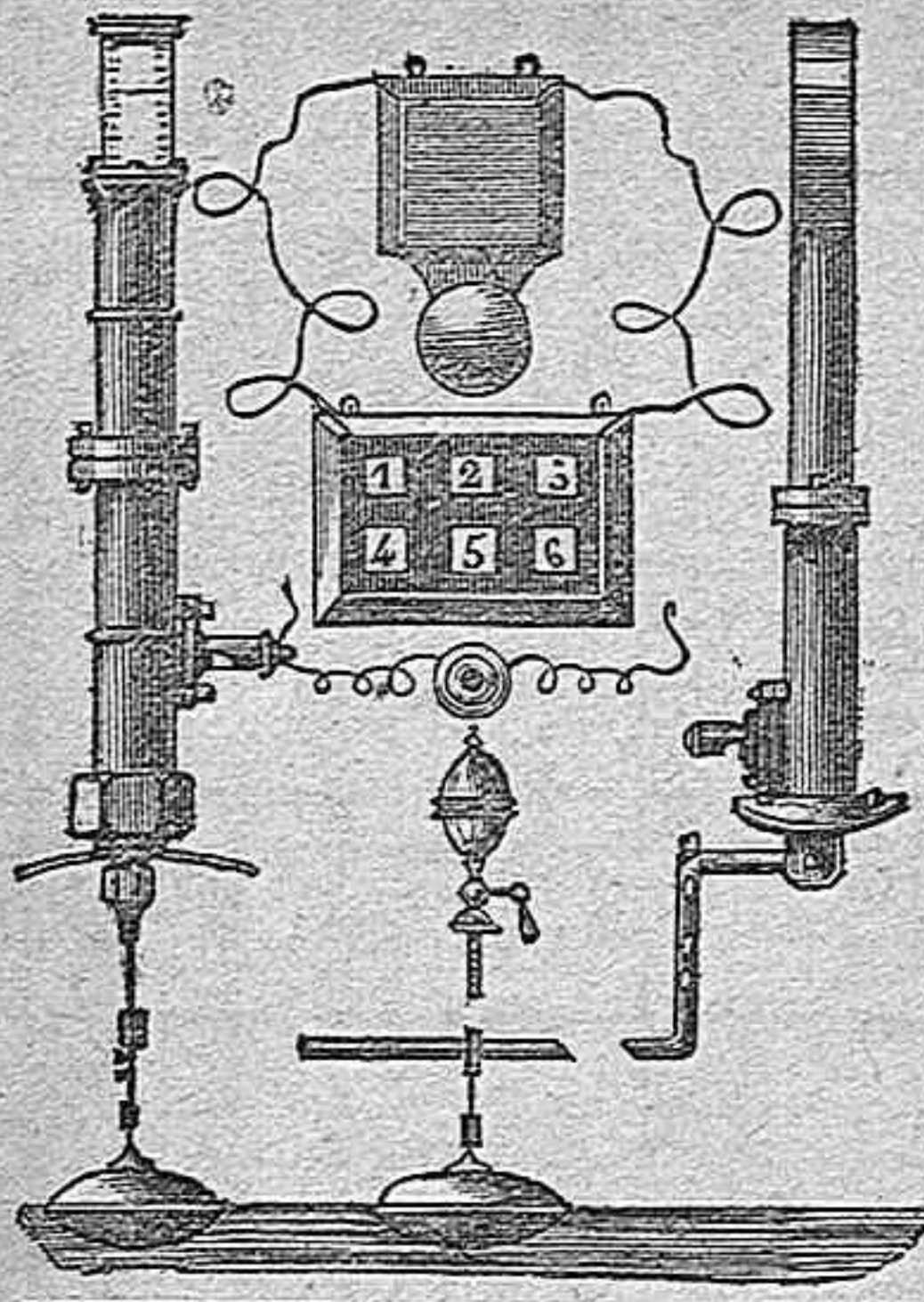
DIPÓSIT: S. Alsina, PASSATJE DEL CRÉDIT, 4,

NO MES CABELL BLANCH

AYGUA DE LLADO

Pera tenyir lo cabell sens tenir que ren tarlo avans ni després. No taca 'l cúts ni perjudica la salut: preparació sens igual, que mullantlo duas ó tres vegadas al mes aumentan la fortaleza y deté sa caiguda, tornant lo cabell canós a son primitiu color. Se garantisa son bon resultat: a 2 y 4 pessetas ampolla. Carrer de la Boquería, 26, primer, Barcelona.

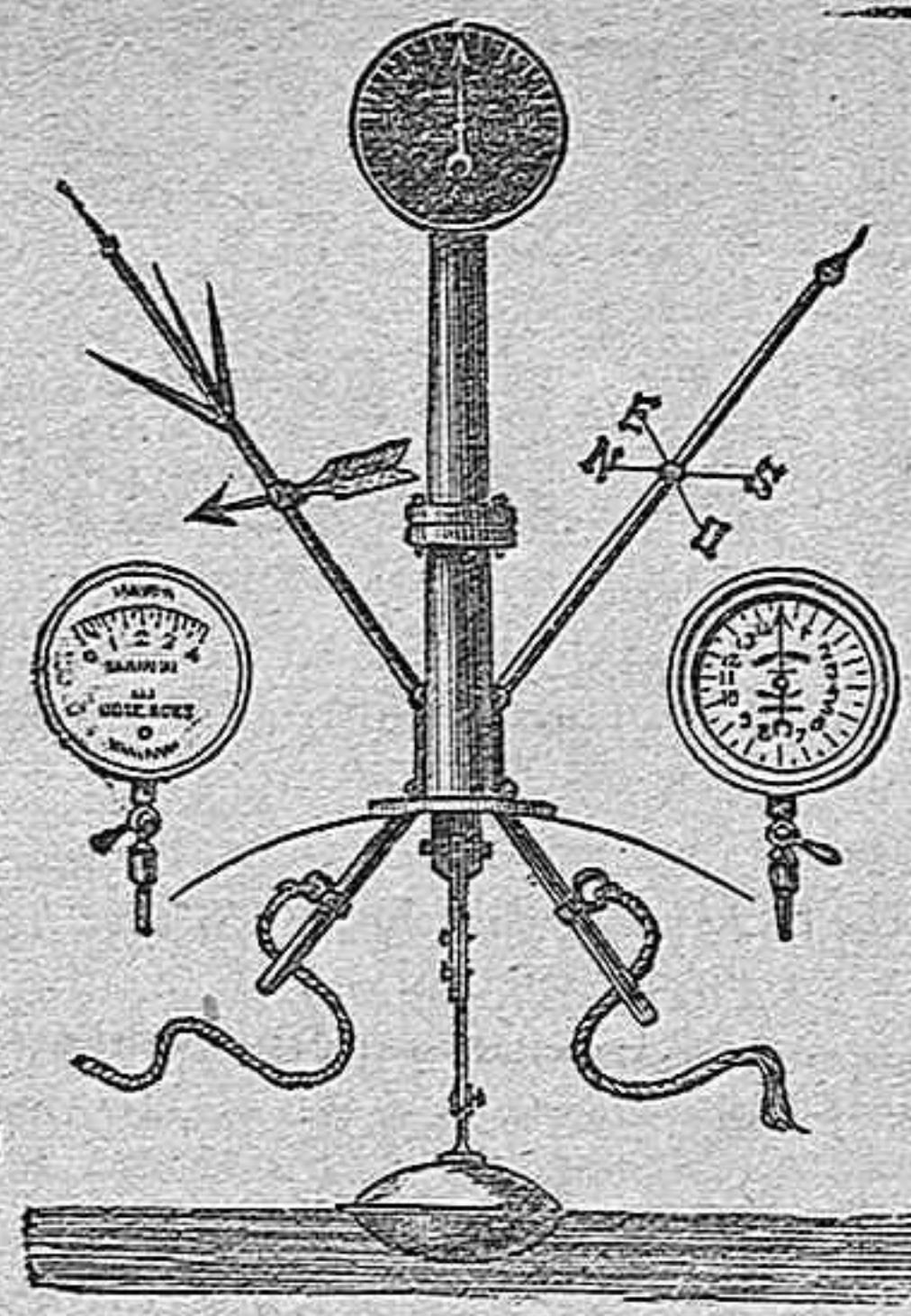

Important.

Se recomana als senyors fabricants de calderas de vapor lo nou sistema de flotants mecánichs construïts per don Joseph Bons. També 's construïxen manòmetres, aparatos elèctrichs y 's colocan pararrayos y campanillas elèctricas. Totas las construccions y colocacions se garantisan.

Plassetta de San Francesh, n. 1.

GANGA

Se venen duas casas de preu 6000 duros cada una que produheixen lo 6 per cent net, qual producte se garantisa dos anys per lo venedor al comprador. Si no volen comprar-se las duas, se 'n ven una de sola.—Donarán rahó en l' administració d' aquest DIARI

TINTORERÍA

de Agustino y, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit	12 rals.	Rentat,	9
Un Jaqué	» 10	»	8
Americana	» 8	»	7
Un pantalon	» 7	»	4
Una armilla	» 4	»	2'50, 15

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga. De venda en sa farmacia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

Armaris, mostradors, báscula y altres efectes de despatx pera vendre. Archs de Junqueras, número, 10.

Tintorería Francesa

DE GERONI OLIVÉ

Corders, 4, prop la plassa de la Llana.

Un sobretodo tenyit	12 rs.	Rentat	9
Un jaqué	» 10	»	8
Americana	» 8	»	7
Un pantalon	» 7	»	4
Una armilla	» 4	»	2'50

AVIS

En lo carrer de Valldoncella n.º 10, se ha obert al públich una fonda en la que á poch preu se menja be y ab un esmerat servici.

NO MES CABELL BLANCH.

TINTURA LLADO.

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l' Univers. A 17 rals, laboratorí químic de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boquería, 26' primer, Barcelona. Madrid, carrer Major, 41, droguería.

LA CONFIANZA.

GRAN FÁBRICA DE LICORS

y depòsit de vins y ayguardents de totes classes y procedencias

DE

JOAN PARERA,

situada en los carrers de la Boria, 22 y Primpeca, 7.

Dits establiments que constituheixen una sola casa, se troba á la mes gran altura, tant, que lo seu duenyó no repara en recomenarla á la seva numerosa clientela y al públich en general.

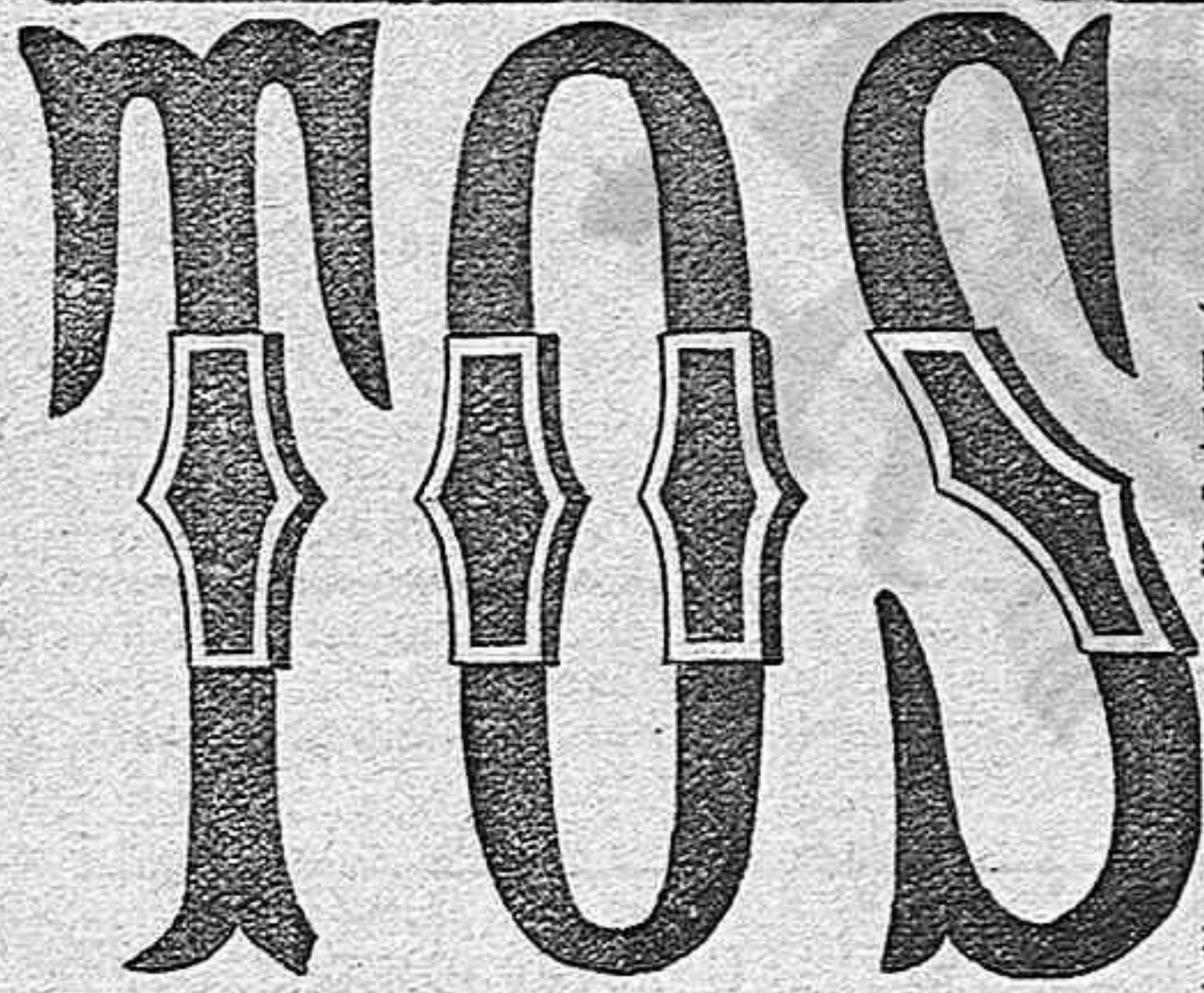
També recomana 'l tan celebrat Anís Parera, per son exquisit gust, com lo may ben ponderat Licor Higiénich Montserrat fabricat ab totes las reglas del art, pera que tinga totes las condicions digestivas.

La casa conta ab corresponsals en tots los punts productors y especialment pera los Roms, Conyachs, Absentas, Champagnes y Burdeos.

En vins del pays, hi ha bonas existencias y d' exquisit gust, rebuts directament de Jeréz, Málaga, Alicante y del camp de Tarragona.

S' expen pera tots los punts d' Espanya y Ultramar, en barrils y ampollas de tots tamanyos.

Segons la importancia del pedido, se farà un descuento proporcional.

HAMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon éxit usa la ciencia, no titubejem en assegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS-PULMONAR, ferina, la equedat de las fauces y gargamella y de nes enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidriería, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, América y Portugal.

MALALTÍAS DE PIT

PETO YODO-BALSÁMICH

del Doctor ESTARRIOL.

Es de positius resultats pera la curació del Asma, Catarro pulmonar, Bronquitis, Tísis, etc. Confecció y venda, Farmácia del Pí, carrer Riera del Pí, número 11, Barcelona.

VENDA

Se ven l' ex-convent de PP Franciscans de Torá, á tres horas de la estació de Caláf, que mideix 66,000 pams, per 20,000 duros; informarán Riera baixa, 9, primer.

REUMATISME Y TIFUS

Lancáster, 12, segon, de 3 á 4.—Amalia, 11, segon, de 12 á 1.

curació segura en 3 dias per lo metje VINAS, CUSI.—

Marca de la fábrika

CALSAT A MAQUINA.

BARATURA SENS IGUAL. — Carrer de la Fustería, 5. Botinas pera caballer de 7 pesetas y mitja á 12. — Id. pera senyora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fábrika.

CONSULTA

del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matris. Enfants malades ó casa de criaturas malaltas y Des Cliniques dedicat á las donas embarasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los dias festius de 9 á 11 dematí.—Carme, 3, principal.

FÁBRICA DE OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA.

TORELLÓ.

Gran depòsit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demés objectes de torneria.

Pera las demandas dirigirse á casa Sitjar-Torelló.

TELEGRAMAS

Noticias extrangeras
Segons los darrers telégramas

Capetown, 29.—La tribu dels Pondas, qu' habita lo Griqualand oriental, s' ha insurreccionat. Dos magistrats han sigut assassinats. Las forsas colonials s' han apoderat del poble de Thorodi. Molt sovint se lliuran accions entre las tropas inglesas y 'ls insurrectes de Basutoland.

Londres, 29.—De Meshed diuhen al *Daily News*: Vint mil kurdos á las órdes de Abdullah s' avansen en direcció á Tabris. Han saqueijat y assassinat á la població entera de Seybulak.

Ragussa, 28.—Riza-Pachá concentra numerosas tropas per oposarse á l' ocupació de Dulcigno pe'ls montenegrins, y dona órdes á la lliga albanesa perque prepari la resistencia. Lo gobiern turch ha destituhit á Riza-Pachá, essent reemplaçat per Dervitch-Pachá, lo qual ha sigut enviat de Salónica á Antivari á bordo d' un yatch que s' ha posat á la seva disposició. Las negociacions s' han aplassat fins á la seva arribada.

Telégramas particulars

Madrid 30, á las 5'45 tarde.—Ha arribat lo arxiduch Guillem, qui ha assistit á las maniobras militars de Moradalaz.

Lo senyor Cánovas está malalt al llit. Los comissionats vascongats se retiran á causa de negarse lo Govern á reformar las circulars.

Ha sigut sorpresa una impremta clandestina en lo carrer de Embajadores.

Lo senyor Sagasta ha visitat avuy al general Martinez Campos.

En lo próxim Consistori se nombrará un cardenal espanyol.

Madrid 30, á las 5'15 tarde.—*El Liberal* publica íntegro en sa edició de provincias lo discurs pronunciat pe' l senyor marqués de Vega Armijo en Córdoba.

La Mañana publica un notable article sobre 'l mateix.

Se diu que s' ha concedit á un fill de Péru una plassa en l' administració de Cuba.

Madrid 30, á las 6 tarde.—*Paris*.—Continúan rebentse telégramas de Marsella, Avignon, Ceret, Perpignan, Nantes y Dax, sobre la expulsió dels relligiosos. En tots aquestos punts se han negat á obrir las portas, habentse tingut que procedir al derribo de las mateixas. Detrás de las portas se hi han trobat barricadas, que ha assaltat la polissia en Marsella y Avignon. No ha ocorregut cap desgracia personal. La intervenció del bisbe de Perpinyá ha evitat lo empleo de la forsa. Los relligiosos han excomunicat als agents de la autoritat. Es molta la exaltació y 's temen desórdres.

Madrid 30, á las 9'30 nit.—S' ha assegura que va á ser disolta la facultat de Medicina de la real cámara.

Lo senyor Moyano presidirá la reunió dels moderats que se celebrará 'l 7 de Novembre.

Madrid 31, á las 5 tarde.—S' ha constituhit lo tribunal d' oposicions á las cátedras vacants en los Instituts de Barcelona, Oviedo y Alicante. Lo dimecres se sorteixarán las trincas.

Se confirma la noticia de la disolució de la facultat de Medicina de la real cámara.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

on efecte es mes efecte que lo de l' aygua de la Puda. Als pochos dias de pèndrel cauhen las crostas y las escamas y s' assecan las nafres brianosas, deixant la pell llisa y suau. Lo mateix efecte produheix en los noys quan tenen la cara plena de crostas. Es lo úmich depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura. Destrueix en poch temps los efectes causats per l' ús del mercuri. Corretteix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Freu de l' empolla, 3 pesetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

Faltan telégramas del extranjer á causa del temporal.

Paris 30, á las 5'5 tarde.—S' esperaba avuy l' expulsió de las congregacions en Paris. Ha passat lo dia ab gran affluencia de gent devant dels convents y als carrer Santé, Vaugirant y Jean Beavais. En lo primer de dits carrers hi ha hagut tranquilitat. L' últim lo han recorregut unas vuit centas personas cridant ¡Viva la llibertat! ¡Viva la República! ¡Abaix los decrets! S' han fet variás detencions.

Fins are no s' ha verificat l' expulsió.

Paris 30, á las 5'20 tarde.—Las noticias remesas al ministeri pe' ls prefectes, confirman las comunicadas ja telegráficamente, relativas á la execució dels decrets de expulsió dels relligiosos. L' ordre ha quedat inmediatamente restablert. La execució de dits decrets comensará en Paris y en los demés departamentos després de Tots Sants.

BUTLLETÍ ASTRONÓMICH per. I Marti Turró. 1 Novembre 1880

PLANETAS	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
y constelacions	—	—	—	—
en que 's troba.	Sscorpi.	Sscorpi.	Libra.	Piscis.
Saturno.	Urano.	Neptuno	Sol.	Lluna.
Aries.	Leo	Aries.	Libra	Virgo.

Imprenta *La Renaixensa*, Xuclá, 13, baixos.